

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΤΟΣ ΚΥ'. * ΑΘΗΝΑΙ, ΜΑΪΟΣ 1922 * ΑΡΙΘ. 5.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Εργασίαι τοῦ Συλλόγου. — Ἡ περιοχὴ τῶν Ἀθηνῶν ἐν σχέσει πρὸς τὸ σχέδιον αὐτῶν. Διάλειξις κ. Σ. Δελοῦδα.
- Ἐκ τῶν Περιοδικῶν. — Τὸ χυτὸν τσιμέντον.

Ἡ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΝ ΣΧΕΣΕΙ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟΝ ΑΥΤΩΝ

Ἀρχόμενος τοῦ λόγου ὀφείλω νὰ εὐχριστήσω τὸν Πολυτεχνικὸν Σύλλογον, διότι τὸ δευτερον ἤδη δέχεται ἵνα ἐν δημοσίᾳ αὐτοῦ συνεδριάσει, ἐκθέσω τὰς ἐπὶ τοῦ Σχεδίου τῶν Ἀθηνῶν γνώμας καὶ προτάσεις μου.

Κατὰ τὴν πρώτην μου ὁμίλιαν ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ παρουσιάσω εἰκόνα τῆς πόλεως ὡς αὕτη θὰ εἶχεν ἐφαρμοζομένον τοῦ ἡμετέρου Σχεδίου, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ ἀναπτύξω τοὺς λόγους οἱ ὅποιοι ἔφεραν εἰς τοιαύτην καὶ ὄχι ἄλλην λύσιν ἐκάστου τῶν ἐν τῇ συνθέσει τούτου προκυπτόντων ζητημάτων, τὸ μὲν διότι ταύτην νομίζω τὴν λογικὴν σειρὰν ἐκθέσεως τῶν πραγμάτων, χρόνος δὲ δὲν ὑπελείπετο τότε πρὸς τοιαύτην ἀνάπτυξιν.

Εἰς τοῦτο ἀποβλέπων, ἐξέθεσα μετὰ τινα χρόνον ἐν τῇ Λέσχῃ Ἐπιστημόνων τὸ Οἰκονομολογικὸν μέρος τῆς συνθέσεως τοῦ ἡμετέρου Σχεδίου, ὑποστηρίζας οὐ χάρις εἰς τὸν τρόπον τῆς συνθέσεώς του εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκτελεσθῇ καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἔκτασιν διὰ πόρων προεροχόμενων ἐξ αὐτῆς τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ. Ὅφειλό νὰ προσθέσω ὅτι οἱ ὑπολογισμοὶ μου ἐβασίσθησαν ἐπὶ τῶν προπολεμικῶν τιμῶν τῆς ἀκινήτου ἰδιοκτησίας.

Ἐπηκολούθησεν ἀνακοίνωσίς μου ἐνώπιον τοῦ ἀνωτάτου Τεχνικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἐν τῷ ὁποίῳ ἀπαντῶν εἰς τὰ ἐρωτήματα τοῦ προγράμματος τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ, ἀνέφερα ἐν γενικαῖς γραμμαῖς καὶ μετὰ βραχυλό-

γων δικαιολογητικῶν ποῖαι πρέπει νὰ εἶναι αἱ βάσεις τοῦ νέου Σχεδίου.

Ὡς πρώτην βάσιν ἐθέσαμεν τότε ὅτι ἡ πόλις πρέπει νὰ ἔχη κατεύθυνσιν ἐπεκτάσεως καὶ μέτωπον οὕτως εἰπεῖν, πρὸς τὰ σημεῖα ἐκεῖνα ὅπου ἐκτυλίσσεται ὁ οἰκονομικὸς καὶ ἄλλος βίος τῶν κατοίκων. Πρέπει ἐπομένως νὰ καθορίσωμεν τὰ σημεῖα ταῦτα· διότι τότε θὰ δυνηθῶμεν νὰ καθορίσωμεν τὰ ὅρια τοῦ πεδίου, τὸ γήπεδον οὕτως εἰπεῖν ἐπὶ τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ οἰκοδομηθῇ ἡ πόλις, ὡς καὶ τὸν τρόπον τῆς συνθέσεως τοῦ Σχεδίου αὐτῆς, εἰδικώτερον δὲ τὴν κατεύθυνσιν τῶν μεγάλων γραμμῶν αὐτοῦ.

Πρὸς τοῦτο ὀφείλομεν νὰ λάβωμεν τὸ πεδίου ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὁποίου εἶναι ἐκτισμένη ἡ πόλις, νὰ ἐξετάσωμεν δὲ ὄχι μόνον ποῖα ὠφελήματα παρέχει τούτο σήμερον εἰς τοὺς κατοίκους ἀλλὰ καὶ ποῖα δύναται νὰ εἶναι ἡ καταλληλότερα ἐκμεταλλεῖσις αὐτοῦ ἢ ὅποια θὰ ἔδιδε μεγαλύτεραν ἀπόδοσιν. Οὕτω δὲ ἔχοντες τὴν εἰκόνα τῆς ἀριστατέρας δυνατῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ πεδίου, θὰ δυνηθῶμεν νὰ συντάξωμεν Σχέδιον διὰ τὴν ἡμετέραν πόλιν βασιζόμενον ἐπὶ λογικῶν ὁποσδήποτε βάσεων.

Τὸ δυτικῶς τοῦ Ὑμητοῦ πεδίου ἐπὶ τοῦ ὁποίου εὐρίσκονται αἱ ὑπὸ ἀνακαίησιν Ἀθῆναι, ἔχει γεωλογικὴν καὶ ἐδαφικὴν διαμόρφωσιν τὴν ὁποίαν δυσκόλως θὰ ἠδύνατό τις νὰ συναντήσῃ ἀλλαχού ἐν τόσῳ περιόρισμένῳ χώρῳ· διότι εἶναι τόσον ποικίλη ὥστε αἱ διάφοροι περιοχαὶ αὐτοῦ ἐκμεταλλεῖσθαι κατὰ φύσιν εἶναι ἱκαναὶ νὰ ἐξυψηρεθῶσι τὰς πάσης φύσεως ἀνάγκας καὶ διαθέσεις τῶν κατοίκων.

Οὕτω ἐπὶ τοῦ πεδίου τούτου ὑπάρχει· περιοχὴ καταλληλοτάτη πρὸς οἰκοδομὴν πόλεως ἄλλη ἢ ὅποια διὰ τὴν εὐφορίαν τῆς γῆς αὐτῆς παρέχει τὰ πρὸς τὸ ζεῖν ἀναγκαῖα ἑτέρα ἢ ὅποια διὰ τὴν χαρίεσσαν φυσικὴν καλλονὴν τῆς δύναται νὰ ἀποτελέσῃ θαυμάσιον κέντρον ἀναψυχῆς· ἐκεῖνη ἢ ὅποια παρέχει τὰ θέλγητρα θεινῶν καὶ θασωδῶν τοπιῶν· ἄλλη ἢ ὅποια διὰ τὸ

φύσει ὀχυρὸν αὐτῆς καὶ ἄλλα ὡς ἐκ τῆς θέσεως πλεονεκτήματα, δύναται νὰ καταστή ἡ κυρία βᾶσις τῶν ναυτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ὀργανώσεων τῆς χώρας· καὶ τελευταῖον περιοχὴ καταλληλοτάτη διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν θαλασσίων μεταφορῶν, τοῦ ἔμπορίου καὶ βιομηχανίας.

Αἱ περιοχαὶ αὗται γειτονεύουσι πρὸς ἀλλήλας εἰς τρόπον ὥστε τὰ σύνορα αὐτῶν νὰ συγχέωνται. Ὑπὸ τοιούτους ὄρους ἀναμφισβήτητον δέον νὰ θεωρηθῆ τὸ συμφέρον τὸ ὅποιον ἔχουσιν οἱ κάτοικοι τοῦ πεδίου, ἵνα συνδυάζοντες τὰς ὑπηρεσίας τῶν ὁποίας δύναται νὰ παρέχῃ ἕκαστη τῶν περιοχῶν τούτων, προσδιορίσωσι τὰ κοινὰ αὐτῶν ὄρια, ἐπιβάλωσι τὴν κατὰ φύσιν ἐκμετάλλευσιν ἕκαστης καὶ δημιουργήσωσιν οὕτω ἕξ αὐτῶν συγκρότημα ἀποτελοῦν ὀργανικὸν τι σύνολον.

Κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἕξ εἶναι αἱ Περιφέρειαι αἱ ὁποῖαι θὰ ἀποτελέσωσι τὸ Συγκρότημα τοῦτο τὸ Ἄστυ, ἡ Γεωργικὴ Περιφέρεια ἢ Περιφέρεια Ἀναψυχῆς τῶν Ἀκτῶν, ἡ Ὄρεινὴ Περιφέρεια, ἢ Στρατιωτικὴ Περιφέρεια καὶ τὸ Ἐπίγειον.

Τὸ Ἄστυ

Τὸ Ἄστυ ἀποτελεῖ τὸν τόπον οἰκίσεως τῶν κατοίκων τοῦ πεδίου καὶ ἐγκαταστάσεως τῶν σχετικῶν διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς Κοινοῦτος Ὑπηρεσιῶν. Ἴνα καθορισθῶσι τὰ ὄρια μέχρι τῶν ὁποίων δύναται νὰ ἐκταθῆ ἡ Περιφέρεια τούτου συμφώνως πρὸς τὸ τεθεὶν πρόγραμμα, εἶναι ἀπαραίτητον νὰ καθορισθῶσι προηγουμένως αἱ εἰς ἕκτασιν ἀνάγκαι αὐτοῦ.

Τοῦτο ἀποτελεῖ ζήτημα, τῆς λύσεως τοῦ ὁποίου κύριοι συντελεσταὶ θὰ εἶναι α) ὁ ὑπολογιζόμενος μέλων πληθυσμὸς τῆς πόλεως, β) αἱ κλιματολογικαὶ συνθήκαι τοῦ τόπου γ) αἱ ἐπαινεταὶ συνθήκαι τῶν κατοίκων δ) αἱ ἰσχύουσαι θεωρίαι περὶ ὑγιεινῆς τῶν πόλεων καὶ αἱ σχετικαὶ συνθήκαι ὑφ' ἃς διατελοῦσιν αἱ διάφοροι μεγαλουπόλεις, καὶ ε) ἡ ἕκτασις τῶν μεγάλων ἀναγκαστικῶν κενῶν τῆς περιοχῆς.

Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸν πληθυσμὸν καθορίσαμεν ἤδη εἰς 500 χιλιάδας κατ' ἄλλους ὁμως μετὰ τριακονταεταίαν μῶλις, θὰ προσεγγίξῃ τὰς 600. Ὡς πρὸς δὲ τὰ λοιπὰ: δεδομένου ὅτι ἡ θερινή, ἐπομένως ἡ περίοδος τοῦ ὑπαιθρίου βίου εἶναι ἡ μακροτέρα ἐποχὴ τοῦ ἔτους ἐν Ἀθήναις, ἢ κατὰ κάτοικον ἀπαιτούμενη ἕκτασις πρέπει νὰ εἶναι, πολὺ μεγαλύτερα ἢ εἰς πᾶσαν ἄλλην Εὐρωπαϊκὴν πόλιν.

Ἐπὶ πλέον ἢ ἐπὶ τοῦ τρόπου οἰκίσεως κλίσις τῶν κατοίκων ἀπαιτεῖ κατοικίαν τελείως ἀνεξάρτητον, ἔχουσαν ὡς ἰδανικὸν ἀπόλυτον τὴν μονοκατοικίαν, εἴτε ὡς μέγαρον εἶναι

αὕτη ἐπιθυμητὴ εἴτε ὡς παράπηγμα δύο ἢ τριῶν ἰσογείων διαμερισμάτων. Τούτου μὴ ὄντος πάντοτε δυνατοῦ τηρεῖται σύστημα οἰκίσεως συμβιβάζον τὴν οἰκονομικὴν ἄποψιν πρὸς τὰς διαθέσεις τῶν κατοίκων χρησιμοποιομένων οἰκοδομῶν 2 — 3 ὀρόφων μετὰ ἰσαριθμῶν κατοικιῶν ἔχουσῶν κατὰ γενικὸν κανόνα χωριστὰς εἰσόδους κυρίας πολλᾶκις δὲ καὶ ὑπηρεσίας.

Τοιοῦτον ἰδανικὸν καὶ σύστημα, δὲν ἐπικρατεῖ ἐν τῇ Ἠπειρωτικῇ Εὐρώπῃ, ὅπου ἕνεκα τοῦ περιορισμοῦ τῶν πόλεων ἐντὸς περιβάλλου χαρακωμάτων, ἐπιτρέποντες τοῦ κλίματος καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν κατοίκων συντρεχούσης δὲ καὶ τῆς οἰκονομικῆς ἀπόψεως κατέστη ἕξις ἡ οἰκίσις ἐντὸς κνυσεοειδῶν οἰκοδομῶν 4—6 ὀρόφων μετὰ διπλασίου καὶ πλέον πολλᾶκις ἀριθμοῦ κατοικιῶν.

Τὸ σύστημα ὁμως τοῦτο κατακρίνουσι σήμερον σφοδρῶς οἱ ἐγκύπτοντες εἰς τὰ περὶ ὑγιεινῆς τῶν πόλεων βασιζόμενοι ἐπὶ τῶν συμπερασμάτων παρατηρήσεων ἐπὶ τῶν ἑλευθίων συνθηκῶν ὑγιεινῆς καὶ ἠθικῆς ὑφ' ἃς διατελοῦσιν αἱ πρὸς σύγκρισιν συνήθως λαμβανόμενα Εὐρωπαϊκαὶ μεγαλουπόλεις, ὑποδεικνύουσι δὲ ὡς ἰδανικὸν οἰκίσεως τὴν μονοκατοικίαν τῆς ὁποίας οἰκονομικώτερον ἐξέλιξιν ἀποτελεῖ τὸ παρ' ἡμῖν σύστημα.

Ὅθεν, λαμβάνοντες ἐπ' ἴσης ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ ἐμβαδὸν τῶν ἐντὸς τῆς Περιφερείας τοῦ Ἄστεως ἀναγκαστικῶν κενῶν (λόφοι Στρέφη Λυκαβητὸς Ἰλισσὸς καὶ παρὶσίσιος λόφοι, Σικελία, Ἀκρόπολις Πνύξ καὶ ἀρχαιολογικοὶ περιβόλοι) ἀνερχόμενοι εἰς 2.5 περίπου τετραγωνικὰ χιλιόμετρα, ἐπηρεάζει σημαντικῶς τὴν ἀναλογίαν πυκνότητος, (διότι ἐπὶ 500 χιλιάδων ὑποβιβάζει αὐτὴν κατὰ 5 □ μέτρα), νομίζομεν ὅτι δὲν θὰ ἀπέχωμεν τοῦ ὀρθοῦ μέτρου ἕαν τὸ ἐπιθυμητὸν καὶ ὑπὸ τῶν ἕξεων τῶν κατοίκων καὶ τῆς ὑγιεινῆς ἐπιβαλλόμενον ὄριον πυκνότητος πληθυσμοῦ διὰ τὰς Ἀθήνας, ὀρίσωμεν, κατ' ἀναλογίαν τῶν ὀρόφων τῶν οἰκοδομῶν, εἰς τὸ ἡμῖσις τῆς τῶν Εὐρωπαϊκῶν μεγαλουπόλεων. Παρατιτούμενοι δ' ἐπὶ πλέον τοῦ μέσου ὄρου πυκνότητος κατοίκων τούτων καὶ λαμβάνοντες ἐπὶ τὸ σφαλέςτερον ὡς βᾶσιν τοὺς Παρισίους τὴν πυκνότερον κατοικουμένην πόλιν τῆς Εὐρώπης ἐν ἀναλογίᾳ 29 □ μέτρων κατὰ κάτοικον, δυνάμεθα νὰ ὀρίσωμεν διὰ τὰς Ἀθήνας πυκνότητα πληθυσμοῦ ἐν ἀναλογίᾳ 60 μέτρων εἰς στρόγγυλον ἀριθμὸν κατὰ κάτοικον· ἦτοι 55 ἄνευ τῶν ἀναγκαστικῶν κενῶν. Κατὰ συνέπειαν τὴν ἐμβαδὸν τοῦ Ἄστεως μετὰ τῶν ἀναγκαστικῶν κενῶν ὀφείλει νὰ εἶναι 30 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Ἔνεκα διαφορῶν λόγων τοὺς ὁποίους ἔχομεν δημοσιεύσει, τὰ 30 αὐτὰ τετραγ. χιλιόμετρα πρέπει νὰ τὰ ζητήσωμεν ἐπὶ τοῦ δυτικῶς τῆς λοφοσειρᾶς Τουρκοβοῦνι-Λυκαβητῆς κλ. πεδίου. Ἐν τούτοις ἡ γειτονεῖα τῆς Γεωργικῆς Περιφερείας δὲν ἐπιτρέπει νὰ λάβωμεν ἐκ τούτου ὀλόκληρον τὴν ἀπαιτούμενην ἔκτασιν καὶ μόνον ἔνεκα λόγων σκοπιμότητος, ὡς θέλομεν ἴδη πρέπει νὰ περιληφθῶσι ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ Ἄστεως αἱ εἰς τὴν Γεωργικὴν Περιφερειαν ἀνήκουσαι περιοχαὶ Μύλων Σεπολίων, Φυλακῶν Συγγροῦ, Ἄγ. Ἐλεούσης, Διὰ τοῦτο ἵνα συμπληρωθῇ τὸ ἀπαιτούμενον ἐμβαδὸν εἶναι ἀνάγκη νὰ περιληφθῶσιν ἐντὸς τῶν ἀνατολικῶν ὁρίων ὅχι μόνον τὰ ἐπὶ τοῦ ἀνατολικῶς τῆς λοφοσειρᾶς τμήματα τοῦ ἰσχύοντος Σχεδίου ἀλλὰ καὶ ἡ ἔξω τούτου καὶ μεταξὺ Ἄγ. Ἰωάννου (ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Βουλιαγμένης) Ζωοδόχου Πηγῆς (Κουτσοπόδι) καὶ Ἀνάλατος καταλληλοτάτη ἄλλως τε ἔκτασις.

Οὕτω καθ' ἡμᾶς τὰ ὅρια τῆς Περιφερείας τοῦ Ἄστεως πρέπει νὰ ἀκολουθήσωσι γραμμὴν ἢ ὁποῖα ἀρχομένη ἀπὸ τῆς «Γεφύρας» τοῦ Ποδονίφτη ἀκολουθεῖ τούτον καὶ τὸν Κηφισὸν μέχρι τοῦ μέσου μεταξὺ Σεπολίων καὶ Κολοκυνθοῦς, ὅπου κάμπτει πρὸς Νότον καὶ βαίνει ὡς εὐθεία διὰ τοῦ νοῖσκου Στρουμίου, τοῦ δυτικοτάτου ἄκρου τῆς πέραν τοῦ πρώην Β'. Νεκροταφείου γλώσσης τοῦ ἐν ἰσχύει Σχεδίου, τοῦ κτιρίου τοῦ Βοταγ. Κήπου καὶ τῶν στρατῶνων Ρουφ. Συναντώσα τὴν καθ' ἡμᾶς προέκτασιν τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς ἀκολουθεῖ αὐτὴν ἵνα 400 μέτρα δυτικώτερον ἐπανέλθῃ εἰς παράλληλον πρὸς τὴν προτέραν πρὸς Νότον κατευθυνσιν, μεθ' ἧς βαίνει ἰδὴν μέρι τοῦ βορείου ὁρίου τοῦ ἀλλεῖδου Φαλήρου. Ἐκείθεν ἀφίρνοῦσα ἔξω τὰ ἐπὶ τοῦ ἀλλεῖδου καὶ κατὰ μῆκος τῆς τροχιοδρομικῆς γραμμῆς καὶ τῆς Λεωφ. Συγγροῦ τμήματα τοῦ ἐν ἰσχύει Σχεδίου, κάμπτει πρὸς Ἀνατολὰς διασταυρῶνει τὴν Λ. Συγγροῦ 800 μέτρα περίπου ἀπὸ τῆς θαλάσσης, καὶ συναντᾷ τὰ ἀνατολικά ὅρια τοῦ ἐν ἰσχύει Σχεδίου τὰ ὁποῖα παραμένουσιν ὡς τοιαῦτα μέχρι τοῦ πρὸς τὸ σκοπευτήριον Καλλιθέας κατεχομέου ἠὲ ρουμίου, τὸ ὁποῖον καὶ ἀκολουθεῖ μέχρι Ζωοδόχου Πηγῆς. Ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου βαίνει ἕλισσομένη ἐπὶ τῶν δυτικῶν πρηνῶν τοῦ βουνοῦ Γουργοῦτι (;) μέχρι τῆς παρὰ τὸν Ἄγ. Ἰωάννην γλώσσης τοῦ σημερινοῦ Σχεδίου καὶ ἐκεῖθεν σχηματίζον τὸ ἀνατολικὸν ὄριον ἐπέκτασως τοῦ Α'. Νεκροταφείου βαίνει μέχρι τοῦ ἀνατολικωτάτου ἄκρου τοῦ συνοικισμοῦ Παγκρατίου, ὁπόθεν ἀκολουθεῖ πλέον τὰ ἀνατολικά ὅρια τοῦ σημερινοῦ Σχεδίου μέχρι Ποδονίφτη μετὰ προηγουμένη

κατάργησιν τῶν ἐκεῖθεν τοῦ παραποτάμου τοῦ Κυκλοβόρου καὶ τοῦ συνοικισμοῦ Κυψέλης ὄρειων ἐπὶ τῶν Τουρκοβοῦνιων τμημάτων τοῦ Σχεδίου. Ὁ ἀπὸ «Εὐμορφοκλησιᾶς» κατεχομένος παραποτάμος τοῦ Ποδονίφτη δύναται νὰ ἀποτελέσῃ τὸ φυσικὸν ὄριον τῆς πόλεως πρὸς Βορρᾶν.

Ἡ καθ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁριζομένη Περιφέρεια τοῦ Ἄστεως ἔχει σχῆμα τριγώνου, ἐμβαδὸν κατὰ τινὰς χιλιάδας μέτρων πλέον ἢ ἕλατον τῶν 30 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἀναγκαστικῶν κενῶν καὶ ἄξονας μείζονα μὲν 9,6 χιλιομέτρων ἐλάσσονα δὲ 5.

Κατὰ τῆς ἀπειλῆς τῶν γενικωτέρων συμφορῶν τῆς πόλεως ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν ἐπιχειρουμένων προκαταβολικῶν ἐπεκτάσεων, ἔξω τῶν ὁρίων τούτων, θὰ ἴη ἀνάγκη ἀφ' ἐνός μὲν νὰ χαραχθῇ ὁδὸς περιβάλλουσα κύκλῳ τὸ Ἄστυ καὶ καθορίζουσα οὕτω ἐπακριβῶς τὰ σύνορα αὐτοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ ληφθῶσι μέτρα τινὰ ἐν τῇ συνθέσει τοῦ Σχεδίου καθιστώμενα ἀπίθανον τὴν γέννησιν ἰδιωτικῶν συμφορῶν πρὸς ἐπέκτασιν τῆς πόλεως. Οὕτω τὴν μὲν ἀπ' ἀνατολῶν ἀπειλὴν θὰ προλάβῃ ἡ ἐγκατάστασις ἐπὶ τῶν μεταξὺ Ἀρεταιείου καὶ Νοσοκομείου τῶν Παίδων ἀκραίων οἰκοδομικῶν τετραγώνων, ἀπάντων τῶν Εἰαγῶν Ἰδρυμάτων ἢ ἀποκατάστασις τοῦ ἀνατολικῶς τοῦ Παγκρατίου πεδίου εἰς πεδίον δημοσίων συναθροίσεων, ἀθλητικῶν παιδιῶν, Ἀεροπορικῶν ἰδιωτικῶν σταθμῶν ἢ ἐπέκτασις τοῦ Α' Νεκροταφείου πρὸς τὸν Ἄγ. Ἰωάννην καὶ ἡ ἀναδάσωσις κωρίδος ἐδάφους κατὰ μῆκος τῶν ἀνατολικῶν τούτων ὁρίων τοῦ Ἄστεως κατὰ τὸ πλεῖστον ὄρεινης φύσεως. Τὴν δὲ ἀπὸ Δυσμᾶς τὴν καὶ σοβαροτέραν, ἡ διαρρυθμισίς εἰς ἔξοχούς συνοικισμούς, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, τῶν περιοχῶν Μύλοι, Σεπόλια, Φυλακαὶ Συγγροῦ, Ἄγ. Ἐλεούσα, Περόνια.

Ταῦτα ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῆς Περιφερείας τοῦ Ἄστεως. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐσωτερικὴν αὐτοῦ διάταξιν δὲν εἶναι τοῦ προκειμένου.

Ἡ Γεωργικὴ Περιφέρεια.

Ἡ σπουδαιοτέρα ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς καὶ πρὸς τὸ μεγαλύτερον μέτωπον τοῦ Ἄστεως συναρθεύουσα Περιφέρεια εἶναι ἡ Γεωργικὴ. Ἡ παρὰ τινὰ μεγαλόπολιν ἐκτισμένην ἐν ἀσχημρῶ πεδίῳ ὑπαρξίς περιοχῆς ἢ ὁποῖα νὰ παρᾶγγῃ μέγα μέρος τῶν ἐν τῇ πόλει καταναλισκομένων εἰδῶν κηπουρικῆς καὶ δεινδροκομίας πρέπει ἀναμφιβόλως νὰ θεωρηθῇ πολὺτιμον δῶρον τῆς φύσεως, ἡ δὲ κατὰ φύσιν ἐκμετάλλευσίς αὐτῆς οἰκονομολογικῶς ἐπιβεβλημένη, Τοιαύτη

είναι κατ' ἔξοχην ὡς πρὸς τὰς Ἀθήνας ἡ λεκάνη τοῦ Κηφισσοῦ ἡ ὁποία ὡς ἐπιμήκης χωρὶς γῆς ἐκτείνεται ἀπὸ Κάτω Λιοσσιῶν καὶ Ποδονίφτη μέχρι τοῦ ἀλιπέδου Φαλήρου ἔχουσα μέσον πλάτος 3 περίπου χιλιομέτρων.

Τὸ ἀνατολικὸν ὄριον τῆς Γεωργικῆς αὐτῆς Περιφερείας τῶν Ἀθηνῶν εἶναι τὸ δυτικὸν ὄριον τοῦ Ἄστεως· τὸ δὲ δυτικὸν ὄριζεται βορειότερον μὲν ὑπὸ τῆς ἀγροτικῆς ὁδοῦ ἢ ὁποία ἀπὸ Κάτω Λιοσσιῶν φέρει πρὸς τὸ ἐντεῦθεν τοῦ Πυριτιδοπλείου ἐρημοκλήσιον Ἄγ. Γεώργιος ἵνα καταλήξῃ ἐπὶ τῆς ἀπὸ τοῦ Πυριτιδοπλείου πρὸς τὸν Πειραιᾶ ὁδοῦ ἧτις καὶ ἀποτελεῖ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ δυτικοῦ τούτου ὁρίου.

Ἡ προστασία τῆς Περιφερείας αὐτῆς κατὰ πάσης ἐκμεταλεύσεως ἐναντίον τοῦ φυσικοῦ αὐτῆς προρισμοῦ ἀπαιτεῖ νὰ περιορισθῇ τὸ δικαίωμα οἰκοδομῆς ἐπὶ μικροῦ μόνον κλάσματος τῶν κτημάτων καὶ δὴ μόνον δι' ἐπαύλεις, εἰς ἐλαχίστην δὲ ἀπόστασιν 50 μέτρων ἀπὸ τῆς ὁδοῦ καὶ τῶν μεταξὺ τῶν κτημάτων ὁρίων, ἀπαγορευομένου καὶ αὐτοῦ τοῦ μανδροτοίχου, τῆς περιφράξεως ἐπιτρεπομένης ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἐξοχικῶν συνοικισμῶν τοῦ Ἄστεως, μόνον διὰ φρακτῶν ἐκ συρματοπλέγματος καὶ θαμνοειδῶν δένδρων.

Ἄλλ' ἐὰν συγχρόνως εὐρύνωμεν καὶ τὰς διασχίζουσας τὴν Περιφέρειαν ταύτην ἀγροτικὰς ὁδοὺς, διαρρυθμίσωμεν δὲ εἰς μικρὰς πλατείας τὰς διασταυρώσεις τῶν ὁδῶν αὐτῶν μετὰ ἀναψυκτηρίων ἀναλόγων πρὸς τὸ περιβάλλον, θὰ καταστήσωμεν τὴν ἀνὰ τὰ διάφορα σημεῖα αὐτῆς περιπλάνησιν ἓνα τῶν τερπνότερων περιπάτων προχειρότατον δὲ εἰς τοὺς κατοίκους ἀμφοτέρων τῶν πόλεων Ἄστεως καὶ Ἐπινείου δεδομένου ὅτι ἡ Περιφέρεια αὕτη, καθ' ἡμᾶς τοῦλάχιστον, σνορενεῖ μετ' ἀμφοτέρων ἀπὸ τῶν μακροτάτων αὐτῶν μετώπων, εἶναι ἄρα εὐκόλως καὶ ἀπὸ πλείονων σημείων προσιτῆ εἰς αὐτοὺς.

Ἡ κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὁργάνωσις τῆς Περιφερείας ταύτης εἶναι τσοῦτ' ἄλλο ἐπιβεβλημένη, ὅσον διότι ἡ κατ' ἀνάγκην οἰκονομικὴν καὶ φυσιολογικὴν ἀδυναμία τῆς πόλεως Ἀθηνῶν νὰ ἔγῃ μεγάλη κοσμικο-καλλιτεχνικὰ Ἱδρύματα ἀνώτερα μεριότητων ἱκανὰ νὰ μειώσῃ τὴν ἐκ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἰδιοτυπίας μονοτονίαν αὐτῆς, πρέπει νὰ ἀναπληρωθῇ διὰ τῆς ἀναδείξεως καὶ ἐκμεταλέυσεως πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν τῶν ποικιλοτάτων θελητῶν τῆς φύσεως τὰ ὅποια παρέχουσιν αἱ περιβάλουσαι τὸ Ἄστυ Περιφέρειαι ὡς κατ' ἔξοχην αἱ περιφέρειαι τῶν Ἀκτῶν καὶ ἡ Ὀρεινὴ, Δασικὴ, τῶν Τουρκοβουνίων.

Ἡ Περιφέρεια τῶν Ἀκτῶν.

Ἀπαραίτητον συμπλήρωμα πάσης μεγαλοπόλεως πρέπει νὰ θεωρηθῇ μεγάλη περιοχή ἐν τῇ ὁποία οἱ κάτοικοι αὐτῆς νὰ ἀπολαμβάνωσι ἐν κοσμικῇ συγκεντρώσει τῶν θελητῶν τῆς φύσεως. Τοιαύτην δυνάμεθα νὰ δημιουργήσωμεν διὰ τὰς Ἀθήνας χρησιμοποιούντες τὴν καὶ σήμερον τοιοῦτον σκοπὸν ἐξυπηρετοῦσαν Περιφέρειαν τῶν Ἀκτῶν ἡ ὁποία ἐκτείνεται ἀπὸ τῆς Πειραικῆς Χερσονήσου διὰ τοῦ Φαληρικοῦ κόλπου μέχρις Ἄγ. Κοσμᾶ καὶ ἡ ὁποία διὰ τὴν ποικιλίαν καὶ ὠραιότητα τῆς φύσεως καὶ τοῦ ὁρίζοντος αὐτῆς οὐδεμίαν παραβολὴν ἐπιδέχεται πρὸς ἀναλόγους τῶν Εὐρωπαϊκῶν μεγαλοπόλεων (Hyde Park, Bois de Boulogne, Tiergarten, Englisches Garten, Prater κλ.).

Ἡ διαρρυθμίσις καὶ ὁργάνωσις αὐτῆς πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ τὸ θέμα εἰδικοῦ διαγωνισμοῦ. Τὰ οἰκονομικὰ μέσα πρὸς ὁργάνωσιν αὐτῆς, δύνανται νὰ εὐθετώσῃ διὰ συνδυασμοῦ ἐκτελέσεως καὶ παραχωρήσεως ἐκμεταλεύσεως τῶν διαφόρων ἐν αὐτῇ ἐγκαταστάσεως.

Ἡ Ὀρεινὴ Περιφέρεια.

Εἰς τὴν ἐκ διαμέτρου ἀντίθετον πρὸς τὴν ἀνωτέρω Περιφέρειαν τῶν Ἀκτῶν πλευρὰν τοῦ Ἄστεως, εὐρίσκειται ἡ περιοχή τῶν Τουρκοβουνίων, ὁρεινὴ ἐν σμικρογραφίᾳ, ἡ ὁποία καταλλήλως ὁργανομένη δύναται νὰ ἀποτελέσῃ Περιφέρειαν εἰδικῆν παρέχουσαν εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ Ἄστεως τὰ θελητῶν τῶν Ἑλληνικῶν δασικῶν τοπειῶν, χωρὶς οὗτοι νὰ καταναλώσωσι διὰ τὴν ἀπόλαυσιν ταύτην χρόνον περισσότερον ἐνὸς ἀπλοῦ συνήθους περιπάτου. Τὴν Ὀρεινὴν αὐτὴν Περιφέρειαν ὁρίζουσιν ἡ β. ἀνατολικὴ πλευρὰ τοῦ Ἄστεως, ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ Ἀττικῆς ἀπὸ τῆς θέσεως Ἄλυσίδα μέχρι Χαλανδρίου καὶ ἡ δημοσία ὁδὸς Ἀθηνῶν Κηφισσίας.

Ἡ ὁργάνωσις αὐτῆς ἀπαιτεῖ πικνοτάτην ἀναδάσωσιν, κατασκευὴν ὁδῶν τιῶν ἀμαξιτῶν ὡς ἡ ἀπὸ τῆς θέσεως Λεβίδη πρὸς τὸ Γαλάτσι τὴν Εὐμορφοκλησίαν καὶ πέραν πρὸς τὸ Ἄμαρουσιον, ἡ ἀπὸ τῆς θέσεως Ἄλυσίδα διὰ τῆς ἀγρωπῆς σχισμῆς ἀνατολικῶς Γαλατοῖον πρὸς τὸ Πτωχοκομεῖον, καὶ ἐγκατάστασις εἰς διάφορα σημεῖα ἀναψυκτηρίων ἀγροικιακοῦ τύπου. Ὡς παραρτήματα αὐτῆς ἡ καὶ ὡς ὅπως εἰδικὴ Περιφέρεια δύναται νὰ ληφθῇ ἡ ἀνατολικὴ τῆς Περιφερείας αὐτῆς κοιλὰς τοῦ Ἄστεως προοριζομένη διὰ τὴν κτηνοτροφίαν καὶ γαλακτοκομίαν.

Η Στρατιωτική Περιφέρεια

Ἡ ἄμυνα τῆς Χώρας, ἡ διεθνῆς ἐπιβολὴ αὐτῆς ὅσον καὶ ἡ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἐπιβολὴ τοῦ Κράτους ἀπαιτοῦσι Στρατιωτικὴν κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν ὀργανώσιν. Πρωτεύον μέρος τῆς τοιαύτης ὀργανώσεως ἀποτελεῖ ἀναμφιβόλως ἡ ἐγκατάστασις καταλλήλων βάσεων.

Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὴν ναυτικὴν Βάσιν εὐρίσκεται ὑπὸ κατασκευὴν νέος Πολεμικὸς Ναύσταθμος ἐν τῷ ἀπὸ θαλάσσης δυσπροσβλήτῳ κόλπῳ τῆς Ἐλευσίνας· τοῦτου αἱ ἐγκαταστάσεις ἐκτείνονται ἐπὶ τῶν ἀκτῶν ἀπὸ ἄκρας Φυλατοῦρι (ἀρχ. Ἀμφιάλη) μέχρι σχεδὸν Ἐλευσίνος, μετὰ ἐνδοχώρου περιοχῆς ἡ ὁποία περιλαμβάνει ὀλόκληρον σχεδὸν τὸ δυτικῶς τῆς κορυφογραμμῆς τοῦ Αἰγάλεω ὄρεινῆς φύσεως πεδίου.

Ὅσον ἀφορᾷ ὅμως τὴν παρὰ τὴν Πρωτεύουσαν Βάσιν τῆς κατὰ ξηρὰν ὀργανώσεως ἡ ἐγκατάστασις αὐτῆς δὲν ἔχει συντελεσθῆ κατὰ τρόπον ὥστε νὰ θεωρῆται γενομένη ἐπὶ τῇ βάσει προγράμματος ὀριστικοῦ ἢ τοῦλάχιστον ἀνεπίδεκτου ἀναθεωρήσεως. Διὸ προκειμένης συντάξεως νέου Σχεδίου διὰ τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν, ὃ συνθέτης τούτου δύναται νὰ θεωρήσῃ τὴν Στρατιωτικὴν Βάσιν ὡς εὐρισκομένην ὑπὸ ἀναζήτησιν θέσεως ἐγκαταστάσεως, νὰ ὑποδείξῃ ὡς τοιαύτην ἐκείνην ἡ ὁποία ἐξυπηρετεῖ καλύτερον τὰ συμφέροντα τῆς πόλεως, πληροὶ δὲ καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς βάσεως ὅσον τοῦλάχιστον καὶ ἡ θέσις ὅπου εὐρίσκεται σήμερον ἐγκατεστημένη.

Ὅθεν συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχάς τοῦ ἡμετέρου Σχεδίου, αἱ Στρατιωτικαὶ ἐγκαταστάσεις πρέπει νὰ τοποθετηθῶσι δυτικῶς καὶ οὐχὶ ἀνατολικῶς τῆς μέσης λοφοσειρᾶς τοῦ δυτικῶς τοῦ Ὑμητοῦ πεδίου διότι ἐπὶ τῶν δυτικῶν κλιτύων τῆς λοφοσειρᾶς αὐτῆς (Τουρκοβοῦνι Λυκαβητὸς κλ.) εὐρίσκονται πᾶσαι αἱ τεχνικαὶ ἐγκαταστατάσεις ὧν ἀπόλυτον ἀνάγκην ἔχει μία στρατιωτ. Βάσις (σιδηρόδρομοι, ἐπίνειον), ὅσον καὶ ὁ μεγαλύτερος ὄγκος τῆς πόλεως καὶ τὰ Δημόσια Καταστήματα πρὸς φρούρησιν τῶν ὀκίων οὐχὶ σπάνιως εὐρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ διατεθῇ ὁ Στρατός.

Ἐπειδὴ ὡς εἶδομεν ἀνωτέρω δὲν ὑπάρχει διαθέσιμος χώρος ἐπὶ τοῦ μεταξὺ τῆς μέσης λοφοσειρᾶς καὶ τῆς Γεωργικῆς Περιφερείας πεδίου, ἡ ἀναζήτησις τοιούτου θὰ τραπῇ πρὸς τὸ πέραν τῆς Γεωργικῆς Περιφερείας ἀψυμῆρον πεδίου, τὰς ἀνατολικὰς κλιτεῖς τοῦ Αἰγάλεω.

Ἐκ τοῦ πεδίου τούτου ἡ καταλληλοτέρα περιοχὴ πρὸς ἐγκατάστασιν τῆς Στρατιωτικῆς

Βάσεως εἶναι καθ' ἡμᾶς ἡ εὐρεία ἐκατέρωθεν τῆς Ἰερᾶς ὁδοῦ ἑκτασίς ἡ ὁποία ὀρίζεται, βορειῶς μὲν κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς βάσεως, ἀνατολικῶς ὑπὸ τῆς Γεωργικῆς Περιφερείας, νοτίως ὑπὸ τῆς ἀγροτικῆς ὁδοῦ πρὸς τὸ κτήμα Παχύ, ἦτοι τὸ βόριον ὄριον τοῦ πεδίου χαράξεως τῆς πόλεως τοῦ ἐπίνειου, καθ' ἡμᾶς, πρὸς δυσμᾶς δὲ τὸ ἀνατολικὸν ὄριον τῆς περιοχῆς τοῦ ὑπὸ κατασκευὴν νέου Πολεμικοῦ Ναυστάθμου.

Κατ' αὐτὸν ὅμως τὸν τρόπον αἱ συνορεύουσαι δύο αὐταὶ Βάσεις ἐνοῦνται εἰς μίαν, ἡ ὁποία θὰ ἀποτελῇ τὴν Στρατιωτικὴν Περιφέρειαν τοῦ Συγκροτήματος.

Τὰ πλεονεκτήματα τῆς τοιαύτης διατάξεως ἀπὸ μὲν τῆς ἀπόψεως τῶν συμφερόντων τῆς πόλεως εἶναι :

α') Ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς μόνης δυναμένης νὰ ὑπάρξῃ ἀρτηρίας μεταξὺ τοῦ πηρύου τῆς πόλεως καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἀνατολικῶν κλιτύων τῆς λοφοσειρᾶς Λυκαβητοῦ κλ. τμημάτων αὐτῆς ἀπὸ τῆς κυκλοφορίας τῶν ἀνδρῶν τοῦ στρατεύματος ὅσον ἀντιθέτως,

β') Τὸ δυνατὸν τῆς ἀπὸ πλειόνων σημείων εἰσόδσεως τῶν ἀνδρῶν εἰς τὴν πόλιν.

γ') Ἀνεσις τῆς ἐντὸς τοῦ Ἄστεως κυκλοφορίας καὶ τῆς μεταξὺ τούτου καὶ τοῦ Ἐπίνειου συγκοινωνίας, τῶν στρατιωτικῶν μεταφορῶν μὴ διασχίζουσῶν πλέον αὐτὸ κατ' ἀνάγκην ὡς σήμερον λαμβάνει χώραν.

δ') Ἀσφάλεια τῆς πόλεως ἐν περιπτώσει βομβαρδισμοῦ κατευθυνομένου δῆθεν κατὰ τῶν στρατιωτικῶν ἐγκαταστάσεων.

Ἀπὸ διοικητικῆς ἀπόψεως, ὅτι αἱ στρατιωτικαὶ δυνάμεις χωρὶς νὰ ἐγκατασταθῶσι ἀπώτερον τοῦ γεωμετρικοῦ κέντρου τοῦ Ἄστεως, εὐρίσκονται ἔξ ἴσου πλησίον τοῦ Ἐπίνειου μελλούσης μεγαλοπόλεως.

Ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως ὅτι χάρις μὲν εἰς τὴν πρὸς τὸ ἐπίνειον γειτονίαν, αἱ μεταφοραὶ θὰ εἶναι πολὺ οἰκονομικότεραι, χάρις δὲ εἰς τὴν ἀμοιβαίαν γειτονίαν τῶν δύο Βάσεων ναυτικῆς καὶ στρατιωτικῆς πολλὰ ἐγκαταστάσεις δύναται νὰ εἶναι κοιναί, οἷον εἰδικαὶ νοσοκομεία καὶ, συνδρομία, ἀεροδρόμια, σύνδεσις μετὰ τοῦ σιδηροδρομικοῦ δικτύου τῆς χώρας, ἀποθήκαι εἰδικοτήτων, ἔργα ἀμοιβαίας ἀμύνης τῶν Βάσεων κλ.

Τέλος ἀπο στρατιωτικῆς ἀπόψεως ὅτι ἡ Βάσις :

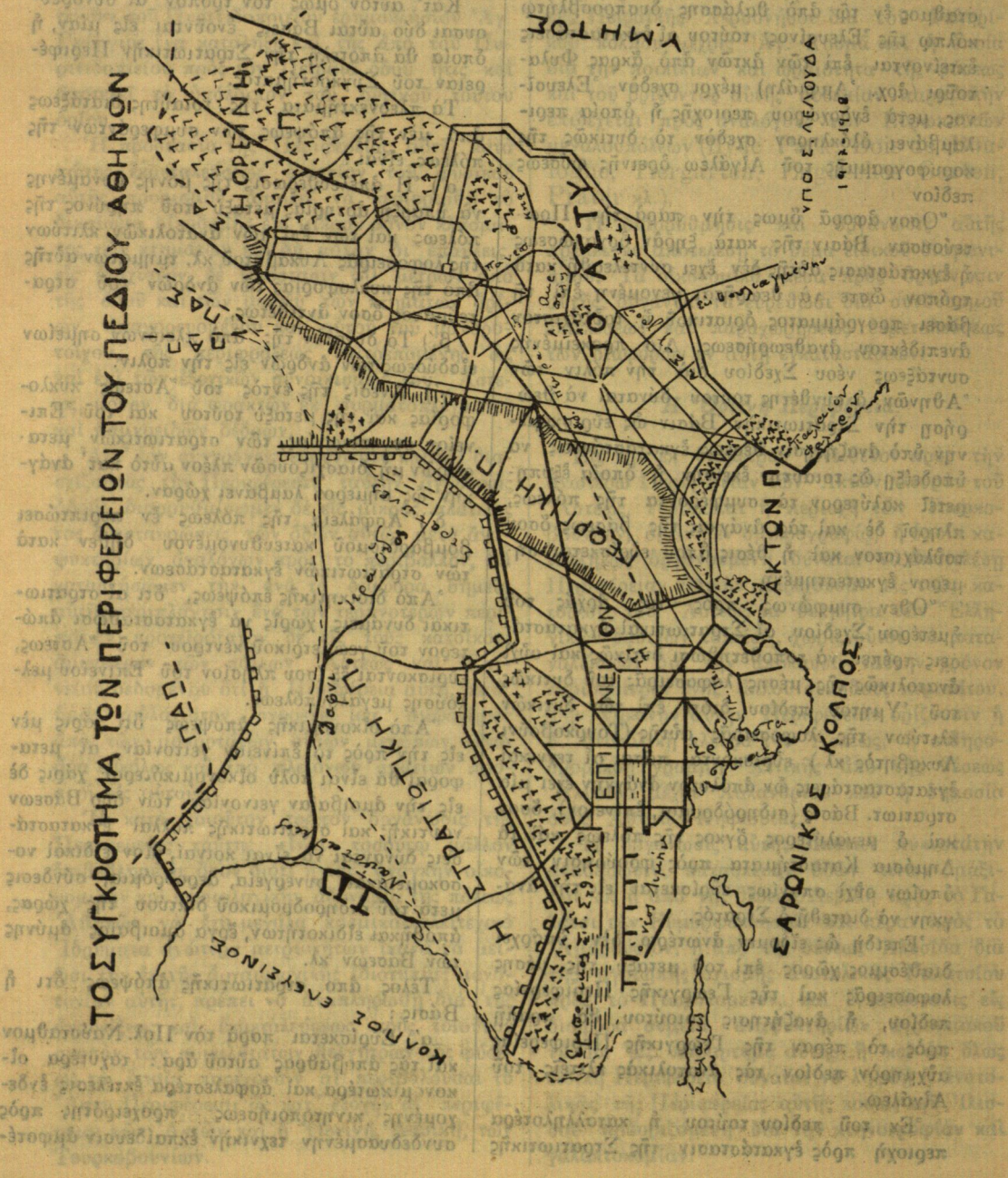
α') Εὐρίσκεται παρὰ τὸν Πολ. Ναύσταθμον καὶ τὰς ἀποβάθρας αὐτοῦ ἄρα : ταχύτερα οἰκονομικότερα καὶ ἀσφαλεστέρα ἐκτελέσις ἐνδεχομένης κινητοποιήσεως· προχειρότης πρὸς συνδεδυασμένην τεχνικὴν ἐκπαίδευσιν ἀμφοτέ-

ρων τῶν ὀργανώσεων ξηρᾶς καὶ θαλάσσης ἀνάπτυξης ἐκ τούτου τῆς μεαξὺν τούτων τεχνικῆς στρατιωτικῆς ἀλληλεγγύης.

β) Εὐρίσκειται παρὰ τὸ Ἐπίγειον τὴν κυριωτάτην τῆς Χώρας βᾶσιν θαλασσίῳν μεταφορῶν.

γ) Εὐρίσκειται ἐπὶ σημείου τὸ ὁποῖον δύναται νὰ συνδεθῇ ἂν εὐθείας μετὰ τοῦ σιδηροδρομικοῦ δικτύου τῆς Χώρας, καὶ νὰ ἀπο-

κτήσῃ ἴδιον σιδηροδρομικὸν σταθμὸν ἐν αὐτῇ τῇ περιοχῇ τῶν ἀποθηκῶν ὑλικοῦ πολέμου. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν σύνδεσιν, αὕτη δύναται νὰ ἐπιτευθῇ διὰ διακλαδώσεως ἀπὸ τῆς θέσεως «Πύργος Ἀμαλίας», ἡ ὅποια διὰ Χαϊδαρίου καὶ Λαφνίου θὰ κατέλθῃ εἰς τὴν ἀκτὴν Σκαραμαγκᾶ πρὸς ἐξηπλήρῃσιν τοῦ Ναυστάθμου. Παρακαμπτήριος γραμμὴ αὐτῆς ἐνευῖθεν τῆς θέσεως Περιστέρη θὰ βαίνη πρὸς τὸν βορείως.

ΤΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤῶΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙῶΝ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΑἸΘΝῶΝ

τοῦ νῦν Πυριτιδοποιείου δυνάμενον νὰ ἐγκατασταθῆ σταθμῖον.

Ἡ σιδηροδρομικὴ αὕτη διακλάδωσις προεκτεινομένη παραλιακῶς πέραν τοῦ νοτίου ὄριου τοῦ Ναυστάθμου θὰ συνδεθῆ μετὰ τῶν ἐπὶ τῶν ἀποβαθρῶν τοῦ ἐν Κερασινίῳ νέου καθ' ἡμᾶς λιμένος γραμμῶν, καὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ δυτικοῦ τομέως τούτου, ἢτοι παρὰ τὸ Πέραμα, δυνάμενον νὰ ἐγκατασταθῆ μεγάλου Ἐμπορικοῦ Σιδ. Σταθμοῦ θὰ ἐξυπηρετήσῃ οὕτω τὴν ἔμπορ. σιδηροδρ. κίνησιν, πρὸς μεγάλην ἀνακούφισιν τῆς κυρίας γραμμῆς καὶ τῶν Κ. Σταθμῶν Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς καὶ θὰ συνδέσῃ σιδηροδρομικῶς ἀπ' εὐθείας ἀμφοτέρας τὰς Βάσεις μετὰ τοῦ Ἐπινείου.

Τὸ Ἐπίνειον.

Ἡ μικρά, πέντε μόλις χιλιόμετρα ἀπόστασις τοῦ γεωμετρικοῦ κέντρου τοῦ Ἀστεως ἀπὸ τῆς θαλάσσης θὰ ἠδύνατο νὰ γεννηθῇ τὴν σκέψιν ὅτι τοῦτο προεκτεινόμενον πρὸς τὴν πλησιεστέραν ἀκτὴν, τὸν Φαληρικὸν ὄρμον, θὰ καθίστατο αὐτὸ τοῦτο καὶ Ἐπίνειον. Ἐν τούτοις τὸ ἀπαραίτητον τῆς ἐξ ἴσου θεραπείας τῶν διαφόρων ἀναγκῶν τῶν κατοίκων τοῦ Ἀστεως ἀξιῶσι ὅπως ἢ πλησιεστέρα ἀκτὴ χρησιμοποιηθῆ ὡς τόπος ἀναψυχῆς, ὅχι μόνον διότι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τυγχάνει ἢ καὶ προσφιλεστέρα, ἀλλὰ καὶ διότι τόπος ἀναψυχῆς δὲν δύναται νὰ νοηθῆ ἐκεῖνος, ὃ τρόπος προσπελάσεως τοῦ ὁποίου προκαλεῖ ἀνίαν καὶ δυσφορίαν ἢ ἀπαιτεῖ δαπάνην σημαντικὴν διὰ τοὺς μὴ εὐπόρους κατοίκους, ὑπὲρ ὧν κυριώτατα ἢ περὶ τοιοῦτων ἐγκαταστάσεων μέριμνα.

Ἐξ ἀντιθέτου ἢ κατὰ μίαν δεκάδα ἀντὶ πέντε χιλιόμετρων μακρῶν τοῦ γεωμετρικοῦ κέντρου τοῦ Ἀστεως ἐγκαταστάσις τοῦ Ἐπινείου μόνον ἀποτέλεσμα θὰ εἶχε τὴν κατὰ 5—10 λεπκὰ τῆς ὥρας ἐπὶ πλέον χρονοτριβὴν τῶν ἐν τῷ Ἐπινεῖῳ συναλασσομένων κατοίκων τοῦ Ἀστεως. Θὰ ἠδύνατό τις ἴσως νὰ ὀνομάσῃ τὴν πρόσθετον δαπάνην μεταφορᾶς τῶν προϊόντων ἀπὸ τοῦ Ἐπινείου πρὸς τὸ Ἄστυ θεωροῦμεν ὅμως ἀδύνατον ὅτι τὸ κέρδος αὐτῆς ἰσοσταθμίζει τὴν στερήσιν πλησιόχωρον παραθαλάσσιον Περιφερείας Ἀναψυχῆς.

Ταῦτα ἔχοντες ὑπ' ὄψιν διετάξμεν τὰ τοῦ Ἐπινείου κατὰ τὸν ἡμέτερον τρόπον ὡς ἐν δυσὶν ἄρθροις ἔχομεν πραγματευθῆ περὶ τε τοῦ λιμένος καὶ περὶ τῆς περὶ αὐτὸν πόλεως ἰδιαιτέρως. («Ζητήματα» σελ. Α' — ΙΣΤ').

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δυνάμεθα νὰ δημιουργήσωμεν Συγκρότημα ἐκ τῶν ἀνωτέρω Περιφερειῶν ἀποτελοῦν Ὅργανικὸν Σύνολον, ἐξ-

ασφαλίζον τὴν μεθοδικὴν κατὰ φύσιν καὶ κατὰ τὸ συμφέρον τῶν κατοίκων καὶ τῆς πόλεως ἐκμετάλλευσιν τῶν διαφόρων περιοχῶν τοῦ περὶ τὴν πόλιν πεδίου.

Ἐπὶ τῇ βάσει ἤδη τῆς τοιαύτης ἐκμεταλλεύσεως καὶ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰς ἐν τῇ Περιφερείᾳ τοῦ Ἀστεως ὑφισταμένας τεχνικὰς μονίμους ἐγκαταστάσεις δυνάμεθα νὰ καθορίσωμεν τὰ ἐπὶ τοῦ πεδίου τοῦ Σχεδίου τῆς πόλεως καίρια σημεῖα, καὶ γὰρ χαράξωμεν τὰς μεγάλας ὑποχρεωτικὰς γραμμάς, αἱ ὁποῖαι θὰ συνδέουσι τὰ καίρια ταῦτα σημεῖα μεταξὺ τῶν καὶ θὰ φέρωσιν ἀπ' αὐτῶν πρὸς τὰ σημεῖα ἐκεῖνα τῶν ὄριων τῆς πόλεως, ἀπὸ τῶν ὁποίων θὰ εἶναι ἀνετωτέρα ἢ προσπέλασις τῶν διαφόρων περιοχῶν τοῦ περὶ τὸ Ἄστυ πεδίου, καὶ αἱ ὁποῖαι διὰ τοῦτο θὰ εἶναι οἱ κυριώτεροι ὄνθυμιστὰι τῆς ὅλης συνδέσεως τοῦ Σχεδίου.

(Διάλεξις ὑπὸ τοῦ κ. Σ. Δελουδά γενομένη ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει τοῦ Συλλόγου κατὰ Μάρτιον ἐ.ε.)

ΕΚ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

Τὸ χυτὸν τοιμέντον

Τὸ χυτὸν τοιμέντον εἶναι γνωστὸν ἐπ' ἀρκετὸν ἔτων, ἀλλὰ ἢ χρήσις αὐτοῦ διεδόθη κατὰ τὰ τελευταῖα μόνον ἔτη. Ἐπειδὴ αἱ ιδιότητές του ἔχουσι μεγάλην σημασίαν παραλαμβάνομεν τὰ ἐξῆς ἐκ τοῦ Génie Civil τῆς 18 Ἰουνίου 1921 καὶ τῆς 3 Ἰουνίου 1922.

Ἡ ἐφεύρεσις τοῦ χυτοῦ τοιμέντου ἀφείλεται εἰς τὰς ἐρεῦνας τοῦ ἐργαστηρίου τῆς Société des Chaux et Ciments de Lafarge et du Teil ἐν Γαλλίᾳ. Τὸ τοιμέντον τοῦτο παράγεται διὰ τῆς ἀλέσεως τῆς οὐσίας τῆς προκυπτούσης ἐκ τῆς τήξεως μίγματος εἰς καταλλήλους ἀναλογίας πυριτικοῦ ὀξέος ὀξειδίου τοῦ ἀργιλίου, σιδήρου καὶ ἀσβέστου. Παράγεται οὕτω κοκία λίαν θρυλικὴ ἔχουσα ὑδραυλικὰς ιδιότητας ἀφειλομένας εἰς τὰ σχηματιζόμενα ἀργιλικά ἀσβέστια. Ὁ δείκτης αὐτῆς ὑδραυλικότητος εἶναι ἀνώτερος τῆς μονάδος.

Ἡ τῆξις τοῦ μίγματος εἰς τὰ ἐργοστάσια τοῦ Teil γίνεται ἐντὸς καμίνου water-jacket εἰδικῶς κατασκευασθείσης ἢ ἐντὸς ἠλεκτρικῆς ἐστίας.

Τὸ ἐξερχόμενον τῆς καμίνου προϊόν πῆγνυται εἰς μάζαν ὑαλώδη χρώματος μελανοῦ, ἣτις θραύεται καὶ κατόπιν κοκιοποιεῖται. Ἐπειδὴ δὲν περιέχει ἐλευθέραν ἀσβεστον δὲν ὑπάρχει κίνδυνος ἐξογκώσεως τῆς μάζης ἣτις εἶναι ἐτοίμη πρὸς χρῆσιν.